

Særutskrift

Arkivsak: 07/1405

Saksbehandler Ranveig Hansen

Arkiv nr. X51X51

Utvalg

Saknr

Møtedato

ELDRERÅDET

2/07

05.06.2007

HØRING - FORSLAG TIL UTVIDELSE AV PASIENTOMBUDSORDNINGEN

Arkivsak 07/1405 Løpenr 5108/07

Saksopplysninger:

Vedlegg: Høring – forslag til utvidelse av pasientombudsordningen datert 23.04.07

Bakgrunn for saken:

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement har utarbeidet forslag til utvidelse av pasientombudsordningen. Forslaget er blant annet sendt kommunale eldreråd til uttalelse.

Kommunens ansvar for saken:

Andre opplysninger:

Pasientombudsordningen som ble lovfestet i pasientrettighetsloven av 1999 omfatter i dag offentlige sykehus og spesialisthelsetjenester. Pasientombudet skal være pasientens talerør overfor spesialisthelsetjenesten, og skal arbeide for pasientens interesse og rettssikkerhet samt bidra til å heve kvaliteten på tjenestene.

Ordningen ble etablert for å sette brukerne og deres behov i sentrum. Erfaringer viser at pasientombudets virksomhet er kontaktskapende mellom pasient og helsetjenesten og derigjennom konflikthindrende. Undersøkelser av de eksisterende pasientombudsordningene viste at saker ble løst uten at formelle klageinstanser ble trukket inn. Pasientombudets virksomhet ble ansett å være et lavterskeltilbud og et supplement til formelle klagesystemer. Ombudenes oppgave var å være talerør for pasienter som hadde vansker med å ivareta egne interesser.

Andre faglige vurderinger:

Pasientombudenes arbeidsområde er i dag avgrenset til spesialisthelsetjenesten. Mange av henvendelsene som rettes til pasientombudet handler også om forhold knyttet til den kommunale helse- og sosialtjenesten. Dagens avgrensning kan være vanskelig å forstå for mange som henvender seg til ombudene, og ordningen kan fremstå som oppsplittet og lite koordinert.

Endringene innenfor spesialisthelsetjenesten har satt fokus på mer poliklinisk behandling og kortere liggetid i sykehus. Dette medfører større behov for samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunens helse- og sosialtjenester. Det er ekstra store utfordringer for personer som trenger tjenester fra flere nivåer i helsetjenesten og langvarig oppfølging.

Departementet foreslår å utvide pasientombudsordningen til å gjelde kommunehelsetjenester med unntak av kommunehelsetjenestelovens kap 4 a Miljørettet helsevern og sosialtjenesteloven med unntak av kap 5 Økonomisk stønad.

Administrasjonens vurdering:

Eldrerådet i Rakkestad kommune ser positivt på departementets forslag om å utvide pasientombudsordningen til å gjelde både spesialisthelsetjenesten og kommunens helse- og sosialtjenester. En utvidelse av ordningen vil være en god hjelp for

- Personer/pasienter som har behov for tjenester fra flere forvaltningsnivåer
- Personer/pasienter som trenger en talsmann i saker hvor man mener seg uriktig eller urettferdig behandlet av helsevesenet
- Personer/pasienter som selv vil medvirke i forbindelse med behandling, men som føler at pasientens meninger ikke blir tatt hensyn til av fagpersoner i systemet

En utvidelse av ordningen vil skape en bedre oversikt og en større helhet for personer som har behov for bistand fra pasientombudet. Dette er viktig for personen/pasienten som søker hjelp hos pasientombudet.

Eldrerådet er kjent med at enkelte føler at de som pasienter har vært kasteball i et offentlig system. En utvidelse av pasientombudsordningen vil forhåpentligvis begrense dette.

Slik ordningen fungerer i dag avgjør pasientombudet selv om en henvendelse gir tilstrekkelig grunn til å ta opp en sak. Da det foreslås at saksområdet for pasientombudet blir vesentlig større enn hva det har vært tidligere, bør det vurderes om pasientombudet bør ha noen retningslinjer å jobbe etter. Retningslinjer kan også føre til mer realistiske forventninger hos personene som kontakter pasientombudet om hva pasientombudet kan bidra/bistå med.

Noe av intensjonen med pasientombud var at pasientombudet skulle ha mulighet for å påpeke områder hvor det var behov for kvalitetsforbedringer. Selv om statlige myndigheter gjennom lengre tid har fokusert på forbedring av kvaliteten i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Mye positivt har skjedd, men det er fortsatt behov instanser som kan påpeke områder som bør bedres. Den utvidede pasientombudsordningen kan bidra til dette.

Selv om begrepet pasientombud er godt innarbeidet i befolkningen bør betegnelsen endres dersom ordningen utvides. Helse- og sosialombud er en betegnelse som favner "alle" grupper og "alle" lovverk.

En utvidet ordning vil gi større mulighet for brukermedvirkning og bedre rettssikkerhet hos den enkelte pasient.

Rådmannens innstilling:

Eldrerådet i Rakkestad kommune ser det som en stor fordel at pasientombudsordningen utvides slik at den også gjelder kommunens helsetjenester etter kommunehelsetjenesteloven unntatt kap 4 og kommunens sosialtjenester etter sosialtjenesteloven unntatt kap 5.

ELDRERÅDETs behandling:

Under behandlingen påpekte medlemmer i Eldrerådet viktigheten av:

- Antall stillinger knyttet til ombudsordningen må økes vesentlig da en utvidelse av ordningen vil føre til flere saker og mer sammensatte oppgaver
- Ombudsordningen må organiseres slik at det er lett å komme i kontakt med ombudet ved behov. Det bør være en kontaktperson i hver kommune som har god kunnskap om ordningen og som kan veilede personer/pasienter som ønsker å bringe sin sak fram for ombudet.
- Sentrale instanser må gå ut med informasjon slik at en eventuell utvidelse av ombudsordningen blir godt kjent i lokalbefolkningen.

ELDRERÅDETs vedtak:

Eldrerådet i Rakkestad kommune ser det som en stor fordel at pasientombudsordningen utvides slik at den også gjelder kommunens helsetjenester etter kommunehelsetjenesteloven unntatt kap 4 og kommunens sosialtjenester etter sosialtjenesteloven unntatt kap 5.

Eldrerådet påpeker behovet for flere stillinger, god tilgjengelighet og mye informasjon om ordningen for at den skal fungere etter intensjonen.

Melding om vedtak sendt:

Det kgl. Helse- og omsorgsdepartement.